

149954 - Kâmet ve hutbe sırasında "Lâ ilâhe illallah" sözüne gelince şehâdet parmağıyla işâret etmek

Soru

Namaz için kâmet getirilirken müezzin: "Lâ ilâhe illallah" derken bazı namaz kılanların sağ el parmaklarını yumduklarını ve şehâdet parmaklarını kaldırdıklarını görüyorum.

Aynı şekilde Cuma hutbesi sırasında veya ilim halkaları sırasında imam veya hatip: "Lâ ilâhe illallah" sözünü tekrar ettiği zaman böyle yaptıklarını görüyorum.

Bu davranış, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den vârid olmuş mudur?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

"Bu konuda bir şey geldiğini bilmiyorum, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den de bu konuda bir şey vârid olduğunu sanmıyorum. Sadece namazdaki iki oturuşta, birinci ve ikinci teşehhüde Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şehâdet parmağıyla işâret ettiği vârid olmuştur.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- birinci ve ikinci oturuşta şehâdet parmağını kaldırır ve onunla tevhîde işâret ederdi.

Ezân veya kâmetten sonraki zikire gelince, bu konuda Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den bir şey ezberlemedim. Ancak Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- insanlara, müezzin ezân okurken ve kâmet getirirken icâbet etmelerini ve ezân ve kâmetin ardından kendisine salât ve selâm getirdikten sonra şöyle demelerini onlara meşrû kılmıştır:

اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَاماً مَحْمُوداً الَّذِي وَعَدْتَهُ.

"Bu tam dâvetin (tevhd dâvetinin) ve devamlı[1] olan namazın Rabbi olan Allahım! Muhammed'e vesîle[2] ve fazîleti[3] ver. Onu (kıyâmet günü) vadettiğin Makam-ı Mahmûd'a[4]ulaştır."Buhâri

(1/152);Tırnak içindeki kısım Beyhaki'den (1/410) Abdulaziz b. Baz,(Tuhfetu'l-Ahyar s.38) bu ziyadenin geldiği isnadın hasen olduğunu söyler.

Yine şöyle demelerini onlara meşrû kılmıştır:

مَنْ قَالَ حِينَ يَفْرُغُ مِنَ الْوُضُوءِ: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، فَتُحْتَّ لَهُ أَبْوَابُ
[الْجَنَّةِ الثَّمَانِيَّةُ يَدْخُلُ مِنْ أَيِّهَا شَاءَ.] رواه مسلم

"Her kim, abdest aldıktan sonra: 'Eşhedu en lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh, ve eşhedu enne Muhammeden abduhu ve rasûluh' (Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâayık hiçbir ilah olmadığına, O'nun bir olduğuna ve ortağının bulunmadığına şehâdet ederim. Yine Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna şehâdet ederim) derse, cenneti sekiz kapısı ona açılır ve dilediğinden içeri girer." (Müslim; hadis no: 209)

Tirmizî -Allah ona rahmet etsin- hadisi şu fazlalıkla rivâyet etmiştir:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

"Allahım! Beni çokça tevbe edenlerden kıl ve beni (günah ve pisliklerden) temizlenenlerden eyle."
(Tirmizî; hadis no: 78)

Bu hadisin isnadı sahihtir.

Dolayısıyla abdestten sonra şöyle demesi meşrûdur:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

"Eşhedu en lâ ilâhe illallah ve eşhedu enne Muhammeden abduhu ve rasûluh' (Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâayık hiçbir ilah olmadığına, O'nun bir olduğuna ve ortağının bulunmadığına şehâdet ederim. Yine Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna şehâdet ederim).Allahım! Beni çokça tevbe edenlerden kıl ve beni (günah ve pisliklerden) temizlenenlerden kıl."

Bir rivâyette şöyle gelmiştir:

...ثُمَّ يَرْفَعُ نَظْرَهُ إِلَى السَّمَاءِ...

"...sonra gözlerini göğe doğru kaldırır..."

Fakat ne bu konuda, ne kâmetten sonra, ne de namaza başlarken şehâdet parmağıyla işâret edileceğine dâir rivâyetlerden hiçbir şey bilmiyorum. Bildiği tek şey, bunun sadece iki teşehhüde olduğudur. Zirâ Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ilk ve son teşehhüde şehâdet parmağıyla işâret ederdi."

---

[1] Hadiste geçen "el-Kâime" lafzı, devamlı anlamındadır. Çünkü namazı, hiçbir dîn ve hiçbir şariat değiştirmemiştir. Gökler ve yer var oldukça namaz devam edecektir.

[2] Vesîle: Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in de haber verdiği gibi, cennette bir makamdır.

[3] Fazîlet: Diğer yaratılanlara göre fazladan bir makamdır.

[4] Makam-ı Mahmûd: Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kıyâmet günü Rabbinin huzurunda durup ümmeti için şefaât dileyeyeceği övülen makamdır.